

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 4. De Evcharistia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

§. IV.

De Eucharistia.

I. Est Corpus Christi sub speciebus panis et
anima & divinitate realiter & substantialiter existentem
Vocatur Eucharistia, id est, bona gratia, seu gratiarum
actio, quia præcipuum DEI donum, ipsiusque
omnis gratiæ fontem & Authorem continet. Unde
sequentia de ea specialiter scire debet. Ascera.

II. Primò bene perpendat finem, ob quem
institutum est, qui quidem triplex est potissimum ab Ec-
clesia his verbis indicatus: O sacrum convivium, in
quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis
ejus, mens impletur gratiâ, & futuræ gloriæ pignus
tenetur. Primus ergo finis est, ut esset memoriale passio-
nis, & infiniti amoris per passionem ostensi; quod
ob causam per modum Sacrificij instituit, & ipsius Ec-
clesiæ inspiravit, ut in eo offerendo tales potissimum
cæremonias eligeret, quæ ad cruentum sacrificium
Cruce oblatum vel maximè essent accommodatæ. Hæc
sicut olim Thales Mandrayto Parienensi, quem nonnulli
quædam de cælo sideribus docuerat, pecuniam qua
tam veller, offerenti respondit, se non aliud petere præ-
mium, quàm ut Thalesem non celet authorem, cuius
horum incidit mentio; ita Christus pro hoc benefi-
cio non aliam magis exigit gratiarum actionem, quàm
ut, quotiescunque hoc fecerimus, faciamus in eius
commemorationem. Secundus est, ut esset fons grati-
æ & consolationis, ad quem in omnibus nostris neces-
sitatibus recurreremus; hinc per modum convivij instituitur,
cujus principale officium est, nutrire, augere, & delectare.
Tertius est, ut sit pignus futuræ gloriæ: hinc

Deitatem suam etiam & subsistentiam corpori suo unitam dare voluit, ut, quò præstantius foret pignus, tantò firmiorem spem conciperemus promissæ, gloriæ offerendæ.

III. Secundò bene perpendat, in quo consistat verus & solidus cultus Evcharistiæ, quem Christus à nobis in grati animi signum requirit, nimirum in sequentibus tribus officijs. 1. *In crebra visitatione*: ut scilicet, sicut ipse per viscera misericordiæ suæ visitavit nos oriens ex alto, falsusque est delicias suas esse cum filijs hominum; ita nos quoque vicissim ipsum frequenter in hoc sanctissimo Sacramento latentem visitaremus, nostrasque cum ipso delicias esse ostenderemus. 2. *In digna sumptione*: hanc quippe potissimum intendit, dum sanctissimum corpus & sanguinem obtulit nobis, ut non moreremur, sed viveremus in æternum, cælesti hoc epulo recreati. 3. *In Zelosa invitatione & distributione hujus Sacramenti*: ut scilicet buccellam nostram non comederemus soli, sed potius clamarem ad proximos nostros: Venite, & emite absque argento, & absque ulla commutatione vinum & lac. Comedite Bonum, & delectabitur in crassitudine anima vestra.

IV. Tertiò bene perpendat, quæ ad dignam sumptionem hujus SS. Sacramenti pertineant, scilicet probatio sui (juxta illud S. Pauli: probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat.) Hæc autem probatio in quatuor potissimum capitibus consistit, teste Canisio. 1. *In fide viva*, qua firmiter & simpliciter credatur, quidquid DEUS de hoc mysterio augustissimo per Ecclesiam revelavit. 2. *In seria pœnitentia* per peccatorum confessionem coram Sacerdote factam;

etiam;

etiam; nam, ut rectè. S. Augustinus advertit, in C
sti corpore vita nostra consistit; mutet ergo vitam
vult accipere vitam. 3. In mentis attentione; ut
cet animus præsens accedat, & per meditatione
preces pias ad hoc tantum Sacramentum
convertat; nam, ut S. Chrysostomus monet, ut
mensa regia, adstant Angeli mensæ hujus ministri,
oscitabundus adstas? 4. In decenti habitu & cõposi
ut scilicet, nemo nisi castus, jejunus, modestus, sup
minimèque fordidus accedat. Si enim Pericles int
gatus, cur longè cultior, quàm aliàs solet, ad
accederet? respondit: in gratiam sponsi, ut pulch
pulchrum veniam; quantò magis in gratiam tant
spiritus similis præparatio adhibenda est ab eo, qui ad
convivium accedit.

V. Quartò bene perpendat, quæ ad commun
nem spirituales dignè & fructuosè peragendam
runtur, nimirum 1. Ut sciatur, quid sit; nempe
censum quoddam desiderium sacramentaliter com
nicandi; hoc modo enim impletur, quod DEUS
Davidem dixit: Dilata os tuum, & implebo
2. Ut sciatur, quòd, qui panem hunc fide &
dilectionem operante comedunt, fructum ejus &
tatem consequantur, uti Concilium Tridentinum
Certè non defuerunt, qui expertos se fassi sunt, non
nore fructum ex hac, quàm reali communice
percepisse. 3. Ut privilegia hujus communionis
ne intelligantur, quòd scilicet oculos aliorum fugiat
que adeò vanæ gloriæ non sit exposita: quòd
singulis diebus, imò sæpiùs eodem die
queat.

VI. Quæ

VI. Quintò bene perpendat causas, ob quas ex frequentiori communione minùs proficitur, ut prudenter occurrere possit. Sunt autem quatuor potissimùm ejusmodi causæ. 1. *defectus intentionis*, quia scilicet tantùm ex consuetudine peragitur hæc communio, aut certè extimore, 2. *defectus legitima dispositionis*: quia scilicet vel conscientia non est sufficienter purgata à peccatis, vel certè terrenis cupiditatib⁹ est infecta. 3. *defectus devotionis in ipsa sumptione*: eò quòd ad hanc mēsam non aliter ferè, quàm ad corporalem cœnam accedatur. Qui cibum non præmansum deglutit, parùm aut nihil gustùs percipit: pari modo neque Eucharistiæ fructum dulcedinēque percipiet, qui non attentas consideratione summi doni ac beneficij se ad devotionem excitare studet. 4. est *defectus collectionis* post communionem; quid enim prodest, potionem medicam sumpsisse, si causa morborum non tollatur? quid prodest hypocaustum vel balneum calefieri, si mox a pertis undique januis calor inde exulet? quid juvat unguentum pretiosum infundere in vas fractum, unde statim iterum profluat? Talibus ergo sequētes veritates ponderandas Cornelius à Lapide offert. 1. Infirmus, Domine, qui tecum non exhilaratur, valde propè est, ut cadat. 2. Anima, quæ tecum non exultat, unde poterit exultare? 3. Qui tecum, Domine, non est contentus, quomodo non crepat. 4. Qui, dum te Hospitem habet, properat, ut domo exeat, facilè ostendit, se cor habere alibi obstrictum. 5. Cui tecum manere rædium est, nescit, quòd tu sis DEUS, & totum bonum ejus. 6. Qui tecum non manet libenter, ostendit, se phrenesi laborare, cùm hujus rei causa natus sit.

R

VII. Sextò

VII. Sextò bene perpendat tentationes & circa communionem occurrere solita, quæ ad tres species revocari possunt. 1. *Est circa fidei difficultas* ob quam pluribus contigit, quod Aristoteli, qui Euripi fluxum comprehendere voluit, nec valuit, ipsum in illum præcipitavit. Contra hanc tentationem optimum remedium, piam & diligentem ipsius sacramentij frequentationem, S. Franciscus Xaverius ce-
 Id quod etiam Thomas Kemp. judicavit, dum dicitur: Fides à te exigitur, & sincera vita, non altitudo lectûs, neque profunditas mysteriorum DEI. Peccata ergo cum simplici & indubitata fide, ac reverentia Sacramentum accedere, & quidquid intelligere non vales, DEO omnipotenti securè committe. 2. *Est circa frequentiam communionis*; quam aliqui frequenter peragere horrent ob indignitatem; alij nimium concedi queruntur ob desiderium. Qua quidem tentatione optimum erit consilium, quod S. Ignatius S. Francisci Borgiæ de hac re eum consulenti dedit, nimirum esse unâ amissi omnia ingenia metienda: alijs tentationibus alijs frequentius ad divinam mensam accedere, ut dicitur. Suadere itaque & hortari, prudentem aliquem piûmque virum è multis eligeret, cujus potissimum consilio in studio pietatis uteretur. 3. *Est circa dispensationem debitam afferendam*, maximè à conjugatis, quibus re bene notandum est consilium S. Francisci Salesii verbis declaratum: Si satis prudens sis, tibi nec Mater nec uxor, nec Maritus, nec Pater impedimentum erunt, quò minùs sæpe Sacramentum Communionis obeas; cum enim ipsâ Communionis die, officij partes pro statu tuo convenienter expleas, & erga Deum lo stum benignior, tum affabilior sis, nullumque peccatum

obsequij illis deneges, verisimile certè non est, illos hoc in exercitio ullatenus te impedire velle, cum nullum ipsius ex hoc secuturum sit incommodum, nisi forsan admodum impertinentes, morosi, & rationi dissentanei forent. Hoc in casu si director tuus ita faciendum suaserit, illorum voluntati forsan condescendum erit. Pro Conjugatis hinc aliquid addam oportet. In veteri lege vetuerat DEUS, nec creditores diebus festis debitum à Debitoribus suis exposcerent; at non damna- bat, si debitores ijs diebus ea, quæ debebant, exigenti- bus solverent. Indecens est, quamquam non magnum peccatum, matrimoniale debitum eâ die exigere, quâ sacram quis adiit communionem; at indecens non est, imò meritorium, ipsum reddere. Non ergo ob debiti ipsius redditionem communionem quis privandus est, si alio qui devotio ad ipsam adeundam feratur. Certè in primitiva Ecclesia Christiani quotidie communicabant, esto essent conjugati, & prolibus operam darent.

§. V.

De Baptismo.

I. Est Sacramentum & remedium, quo Homi- nes à peccato originali & actuali liberantur, & felici- tatis aeternæ heredes afficiuntur; de quo tria præcipuè scienda sunt Ascetæ.

II. Primum est, ut sciat differentiam inter hunc, & S. Joannis Baptistæ Baptismum. Quæ idem sep- tplex fuit. 1. In formâ. 2. in necessitate; quia bap- tismus Joannis non erat necessarius ad salutem, sicut ba- ptismus Christi. 3. In efficacia: quia baptismus Joan- nis non remittebat peccata, nec conferebat gratiam, nec per se disponebat ad illam, ut baptismus Christi. 4. In

R 2

exben-